

1.10.2019

Uuden myyjän muistilista:

1 Ohjeisiin tutustuminen

Ensimmäisenä myyjän tehtävä on tutustua olemassa oleviin ohjeisiin ja varmistaa, että oma toimintasuunnitelma vastaa alan vaatimuksia. Vähittäismarkkinoiden tiedonvaihtoon liittyvät tekniset ohjeet, säännöt ja standardit löydät Fingridin [EDIELfi portaalista](#) kohdasta ohjeet. Sähkön vähittäismarkkinoiden menettelytapoihin liittyvät ohjeet sekä suositukset löytyvät [Energiateollisuuden sivuilta](#).

Sähkömarkkinalain muutosesitys koskien sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön, datahubin palveluita eräiden muiden lakien rinnalla astui voimaan 1.2.2019. Sähkömarkkinalain muutos velvoittaa sähkön vähittäismyyjät ja jakeluverkonhaltijat käyttämään datahubin palveluita mm. vähittäismarkkinoiden tiedonvaihdon ja sähkökaupan liiketoimintaprosessiensa tiedon hallinnan osalta datahubin valmistuttua.

Lain mukaisesti Suomessa toimivien vähittäismyyjien ja jakeluverkonhaltijoiden tulee toteuttaa datahubin käyttöönoton edellyttämät valmistelutoimet datahubin käyttöönotto-suunnitelman ([Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönotto-suunnitelma](#)) ja [Tietokonversiosuunnitelman](#) mukaisesti. Toimijan tulee tehdä oma käyttöönotto-suunnitelma datahubin käyttöönotolle ja toimittaa suunnitelma sekä Fingrid Datahubille että Energiavirastolle. Toimijan tulee myös solmia Fingrid Datahubin kanssa tietokonversiosopimus. Fingrid Datahub Oy seuraa markkinaosapuolten valmistelutoimien etene- mistä säännöllisin väliajoin toteutettavilla kyselyillä seurantatyökalun kautta, joka on toteutettu osana [Titta-palvelua](#). Datahub otetaan Suomessa käyttöön vuonna 2022.

2 Ilmoitus myyntitoiminnan aloittamisesta

Suomen, Norjan ja Ruotsin kantaverkkoyhtiöiden omistama eSett Oy vastaa yhteispohjoismaisesta taseselvityksestä sekä myöntää uusille toimijoille osapuolitunnuksen. Sähkönmyyjän tulee ilmoittautua eSettille aloittamisestaan sähkönmyyjänä yhdessä tai useammassa Pohjoismaassa.

Osapuolitunnuksen, jota tarvitaan tiedonvälityksessä muiden toimijoiden ja tasevastaavien kanssa, saamiseksi toimijan tulee ottaa yhteyttä eSettiin osoitteessa settlement@esett.com. Tutustu listaan osapuolitunnuksista [eSettin sivuilla](#).

eSetille tulee raportoida myös [tarvittavat rakenteelliset tiedot](#). eSett perustaa myyjän taseselvitysjärjestelmään ja antaa myyjälle järjestelmän Online Service -palveluun käyttäjätunnukset. Ilmoitus eSettille tulee tehdä viimeistään 14 kokonaista vuorokautta ennen sähköntoimituksien alkamista. Tasevastaava/-t, verkkoyhtiö eikä mittausvelvollinen osapuoli pysty päivittämään rakennetietojaan uuden sähkönmyyjän osalta ennen kun myyjä on perustettu järjestelmään. Ennen ilmoittautumista eSetille myyjän on täytynyt sopia tasevastaavansa kanssa avoimesta toimituksesta.

Sähkönmyyjän tasevastaavan tulee ilmoittaa eSettin järjestelmään tasevastuunsa sähkönmyyjät ennen avoimen sähkön toimituksen alkua. Lisäksi verkkoyhtiön sekä mittausvastuullisen osapuolen tulee päivittää uudet kulutus- ja tuotantotietorakenteet eSettin taseselvitysjärjestelmään ennen sähköntoimituksen alkamista.

1.10.2019

Lue lisätietoa ilmoitusten aikarajoista [eSettin sivuilta](#) (Handbook 3.5.7).

3 Avoimesta toimituksesta sopiminen

Uuden myyjän on tehtävä sopimus avoimen toimituksen varmistamiseksi. Sopimuksen voi tehdä tasevastaavan tai jonkun muun avoimen ketjun osapuolen kanssa tasevastuun takaamiseksi. Tasevastaava huolehtii myyjän avoimesta toimituksesta, sähkötaseen selvityksestä sekä raportoinnista, ohessa [lista tasevastaavista](#). Myyjä on velvollinen raportoimaan tietoja avoimen ketjun tasevastaavalle. On myös mahdollista, että myyjä toimii itse tasevastaavana, tässä tapauksessa tasepalvelusopimus solmitaan Fingridin kanssa. Tasevastaavan täytyy noudattaa Fingridin tasepalvelun [sovellusohjetta](#).

4 Tiedonvaihdon palvelusopimuksen tekeminen Fingridin kanssa

Fingrid vastaa sähkömarkkinalain mukaisesti tiedonvaihdon kehittämisestä ja uuden sähköön vähittäismyyjän on solmittava tiedonvaihdon palvelusopimus kanssamme ennen toiminnan aloittamista, palvelusopimuksen tehdäkseen toimijan tulee ottaa yhteyttä tiedonvaihtopalveluihin tiedonvaihto@fingrid.fi. Palvelusopimuksen solmiminen antaa pääsyn toiminnan kannalta tärkeisiin ylläpitämiimme palveluihin mm. käyttöpaikkarekisteriin, yhteystietotaulukkoon ja EDIELfi-palveluportaaliin. Palvelukokonaisuudella edistetään tiedonvaihdon oikeellisuutta ja kehitetään tehokkaita menettelytapoja sekä yhtenäisten sanomaliikennestandardien käyttöä. Palveluista veloitetaan palvelusopimuksen hinnaston mukaisesti. Lue lisätietoa [palvelusopimuksesta täältä](#).

5 Sopiminen operaattorin tai palveluntarjoajan kanssa tiedonvaihdesta

Uuden myyjän tulee huolehtia turvallisesta ja sujuvasta tiedonvaihdesta osapuolten välillä ja mm. tietoturvasyistä tiedonvaihtoon käytettävät sanomat välitetään sanomaoperaattorin kautta. Alan käytäntönä on, että uusi myyjä tekee sopimuksen sähkömarkkinoiden tiedonvaihtoon erikoistuneen operaattorin kanssa sanomaliikenteen välityksestä.

6 Standardien mukainen sanomaliikenne

Vähittäismarkkinoilla tehtävien asiakassopimusten syntymiseen, sopimustietojen muutokseen ja mittausarvojen välittämiseen käytetään EDIEL-sanomaliikennettä. Ennen toiminnan aloittamista uuden myyjän tulee varmistaa, että heidän lähettämät sanomat ovat sanomaliikenneasetuksen ([TEM 273/2016](#)) standardien mukaiset. Tietojärjestelmät pystyvät vastaanottamaan standardien mukaisia sanomia. Tarjoamme PRODAT-sanomaliikenteen testaus- ja sertifiointipalvelua kaikille sähkömarkkinaosapuolille. Huomioitavaa on, että testaukseen tulee varata hyvin aikaa, sillä testaajan sanomaliikenteen valmiudesta riippuen, testausaika voi olla parikin viikkoa. Testaukseen vaadittavan sanomaliikenteen sertifiointisopimuksen solmimisen jälkeen luovutamme toimijalle testaus- ja sertifiointipalveluun tarvittavat tunnukset.

1.10.2019

7 Yhteystietojen ilmoitus yhteystietotaulukkoon

Tarjoamme alan toimijoiden käyttöön EDIELfi-portaalissa [yhteystietotaulukon](#), josta löytyy tiedonvaihdossa, perinnässä ja taseselvityksessä tarvittavat yhteystiedot. Toimijoiden välisen tiedonvaihdon ja yhteydenottojen helpottamiseksi tulee uuden myyjän ilmoittaa yhteystietonsa taulukkoon viimeistään viikkoa ennen myyntitoiminnan aloitusta tai 22 päivää ennen ensimmäisen sopimuksen mukaista toimituksen alkamista. Toimijoilla on vastuu omien yhteystietojensa oikeellisuudesta ja päivittämisestä yhteystietotaulukkoon.

8 Ilmoitus myyntitoiminnan aloittamisesta asianomaisille verkkoyhtiöille

Uuden myyjän tulee ilmoittaa myyntitoiminnan aloittamisesta sähköpostitse verkkoyhtiöille, joiden alueella myynti tapahtuu. Ilmoitus on tehtävä vähintään viikkoa ennen myyntitoiminnan alkamista tai vähintään 22 päivää ennen ensimmäisen sopimuksen mukaista toimituksen alkamista. Ilmoituksen tulee sisältää vähintään osapuolitunnus, tiedonvaihdon osapuolitunnus, operaattori, avoin toimittaja, Y-tunnus, yhteystiedot (osoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero) sekä yhteyshenkilö. Verkkoyhtiöiden yhteystiedot ilmoitusta varten löytyvät [yhteystietotaulukosta](#).

9 Keskitetyn tiedonvaihtojärjestelmän datahubin käyttöönotto

Tulevaisuudessa tiedonvaihto vähittäismarkkinoilla tulee selkeytymään ja tehostumaan keskitetyn tiedonvaihtojärjestelmän datahubin käyttöönoton myötä. Vuonna 2022 sähköön kuluttajien, myyjien ja jakeluverkkoyhtiöiden välillä liikkuvat tiedot tallentuvat Fingridin datahubiin, josta ne ovat markkinatoimijoiden saatavilla. Järjestelmä nopeuttaa, yksinkertaistaa ja parantaa kaikkien osapuolten toimintaa, kun erilaiset sähköön käyttöön liittyvät ydintiedot sijaitsevat vain yhdessä paikassa. Keskitetyn ratkaisun etuja on myös se, että tiedot ovat yhdenvertaisesti ja samanaikaisesti kaikkien osapuolten saatavilla.

Kerättävän ja vaihdettavan tiedon määrä tulee kasvamaan datahubin myötä nykyisestä. Alan toimijoiden tulee käydä läpi omissa järjestelmissään olevia tietoja ja valmistautua tuleviin muutoksiin, sillä datahubin liiketoimintaprosessit ja vaatimukset tiedon laadulle aiheuttavat muutoksia sekä tehtäviä kaikille osapuolille. Datahubin käyttöönoton edellytyksenä kaikkien vähittäismarkkinoilla toimivien markkinaosapuolten tulee toteuttaa vaaditut valmistelutoimet datahubin käyttöönottosuunnitelman ([Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönottosuunnitelma](#)) ja [Tietokoversiosuunnitelman](#) mukaisesti.

- Lue lisätietoa ja seuraa Fingridin datahub-projektin etenemistä [datahubin sivuilta](#).
- [Katso datahub-esittelyvideo](#)

10 Oman toiminnan kehittäminen ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Alalla tapahtuu jatkuvasti uudistuksia ja menettelyohjeita päivitetään. Uuden toimijan tulee huolehtia, että tieto vähittäismarkkinoiden menettelyjä koskevista uudistuksista tavoittaa oikeat henkilöt talon sisällä. Tarjolla paljon eri tahojen järjestämiä koulutuksia, joissa kerrotaan tarkemmin tehdyistä muutoksista ja ajankohtaisista aiheista. Toimijoiden kannattaa osallistua monipuolisesti koulutuksiin sekä järjestää yhtiön sisäisiä koulutuksia tiedonvaihdon parissa työskentelevän henkilöstön asiantuntemuksen kehittämiseksi.

1.10.2019

Yhteistyö toimijoiden välillä on tärkeä osa toimivia markkinoita. Virheellisistä toimintatavoista tulee niin myyjän kuin verkkoyhtiön kertoa viipymättä kyseiselle toimijalle, jotta tämä voi korjata tilanteen. Virheellinen toiminta on harvoin tahallista ja käytännössä tilanteita, joita pitää selvittää yhdessä muiden toimijoiden kanssa, syntyy usein.

Fingridin tiedonvaihdon kehitysryhmä vastaa sähkön vähittäismarkkinoiden tiedonvaihdon teknisestä kehittämisestä, tutustu tiedonvaihdon kehitysryhmään ja sen vastuu alueisiin EDIELfi-portaalissa kohdassa [kehitysryhmä](#).

Energiateollisuus ry:n työryhmänä toimiva vähittäismarkkinoiden menettelytapojen kehitysryhmä vastaa menettelytapojen kehittämisestä. Kehitysryhmälle voi lähettää kysymyksiä ohjeisiin liittyvistä tulkintaepäselvyyksistä sekä myös ehdotuksia ohjeiden kehittämiseksi. Kehitysryhmän yhteystiedot löytyvät [ET:n kotisivuilta](#).